

4/2024. (II. 27.) MNB rendelet**a bankjegyek feldolgozásáról, forgalmazásáról, valamint hamisítás elleni védelmével kapcsolatos technikai feladatokról szóló 1/2023. (I. 17.) MNB rendelet módosításáról**

A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 171. § (1) bekezdés *i)* pontjában, valamint 171. § (2) bekezdés *a)* pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 4. § (2), (5) és (6) bekezdésében meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. § A bankjegyek feldolgozásáról, forgalmazásáról, valamint hamisítás elleni védelmével kapcsolatos technikai feladatokról szóló 1/2023. (I. 17.) MNB rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 2. § 31. és 32. pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(E rendelet alkalmazásában)

„31. rendelkezésre állás: az az időszak, amikor az ATM, ügyfél által kezelt gép képes – legalább részlegesen – az ügyfél bankjegykifizetési és -befizetési igényének teljesítésére;

32. számlatulajdonos: az a természetes vagy jogi személy, valamint jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, akinek, illetve amelynek a fizetési számláján az ügyfél által kezelt gépen befizetett, illetve felvett készpénz összege jóváírásra, illetve terhelésre kerül;”

2. § A Rendelet 9. § (2) bekezdés *b)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az (1) bekezdés szerinti kötelezettség nem vonatkozik azon hitelintézetre,]

„*b)* amelynek a kibocsátott, készpénzfelvételi funkcióval rendelkező fizetési kártyák tekintetében fennálló piaci részesedése

ba) a 10. § (7) bekezdése szerinti felmérés időpontját megelőző naptári év utolsó napjára, illetve

bb) a 10. § (7a) bekezdés *a)* pontja szerinti esetben a felméréssel érintett naptári negyedév utolsó napjára vonatkozóan az MNB által a pénzforgalmi infrastruktúrákról közzétett statisztikai adatok alapján nem haladja meg az 1%-ot.”

3. § (1) A Rendelet 10. § (1) bekezdése a következő *e)* ponttal egészül ki:

(A hitelintézetnek a készpénzesautomata-hálózatába tartozó, készpénzfelvételi funkcióval rendelkező készpénzes automaták minimális darabszámát elsődlegesen a következő, területi alapú feltételek alapján kell megállapítania:)

„*e)* a *c)*, illetve *d)* pontban foglaltaktól eltérve nem városi rangú településen készpénzes automata abban az esetben üzemeltethető, amennyiben azt az ügyféligény, a forgalmi adatok vagy a lakosságszám indokolja.”

(2) A Rendelet 10. §-a a következő (7a) bekezdéssel egészül ki:

„(7a) A működését 2024. március 15-ét követően megkezdő hitelintézet a készpénzesautomata-hálózatának felmérését első alkalommal

a) a területi alapú feltételeknek való megfelelés tekintetében az MNB által kiadott tevékenységi engedélyről szóló határozat véglegessé válása napját, illetve az Európai Unió másik tagállamában vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló Megállapodásban részes más államban székhellyel rendelkező hitelintézet magyarországi fióktelepe (a továbbiakban: EGT-fióktelep) esetében a működése megkezdése napját követő naptári negyedévre vonatkozóan köteles elvégezni, és a felmérés eredményét a pénzforgalmi infrastruktúrák ezen naptári negyedévi statisztikai adatainak a 9. § (2) bekezdés *b)* pont *bb)* alpontja szerinti közzétételét követő 3 hónapon belül az ERA rendszeren keresztül köteles megküldeni az MNB részére;

b) a forgalmi alapú feltételeknek való megfelelés tekintetében az MNB által kiadott tevékenységi engedélyről szóló határozat véglegessé válása napja, illetve EGT-fióktelep esetében a működése megkezdése napja utáni – a (7) bekezdést és a 36. § (1) bekezdését figyelembe véve – soron következő felmérés keretében köteles elvégezni, és a felmérés eredményét a (7) bekezdés szerinti határidőben és módon köteles megküldeni az MNB részére.”

4. § A Rendelet 11. és 12. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„11. § (1) A hitelintézet

a) pénztár nélküli fiók létesítése, illetve egy adott fiók pénztárának megszüntetése vagy működésének

korlátozása előtt köteles felmérni a pénztári forgalom volumenét, értékét, tendenciáit, saját ügyfélállománya készpénzfelvételi és készpénzbefizetési fizetési műveleteinek gyakoriságát és nagyságát, a készpénzhez való hozzájutás hálózati biztosítottóságát;

b) kizárólag abban az esetben dönthet a pénztár megszüntetéséről, működésének korlátozásáról, ha az adott pénztár forgalma – legalább a tervezett változtatás időpontját megelőző 24 hónapot vizsgálva – trendszerűen, folyamatosan csökken, vagy a pénztári készpénzes fizetési műveletek olyan szűk – jellemzően nem lakossági – ügyfélcsoportra, ügyfélcsoportokra korlátozódnak, amely ügyfélcsoport, ügyfélcsoportok a készpénzes automaták használatára zökkenőmentesen átterelhetők.

(2) A fióki pénztárak megszüntetése, továbbá működésének korlátozása nem korlátozhatja az ügyfeleket a készpénzhez történő hozzájutásban, illetve a készpénz fizetési számlára történő befizetésében, különös tekintettel az adott fiók ügyfelei által jellemzően felvenni, illetve befizetni szándékozott készpénz mennyiségére, címletösszetételére.

(3) Amennyiben a hitelintézet egy fiókjában megszünteti a pénztára(ka)t, köteles legalább két, befizetési és kifizetési funkcióval is rendelkező készpénzes automatával bővíteni a készpénzesautomata-hálózatát, amelyek közül legalább egyet – amennyiben annak elhelyezése megoldható – az adott pénztár nélküli fiókban, a többi az adott vármegyében vagy fővárosi kerületen belül a fogyasztói igényekhez igazodóan, olyan infrastrukturális csomópontban köteles elhelyezni, ahol egyéb szolgáltatások (így például orvosi ellátás, kiskereskedelmi üzlet, postai szolgáltatás, közösségi közlekedés) is elérhetők.

(4) Amennyiben a hitelintézet egy fiókjában a pénztár, pénztárak működését úgy korlátozza, hogy azáltal a fiók pénztári készpénzes műveleteinek darabszáma – a változtatás időpontját megelőző legalább 24 hónapot vizsgálva – 30%-ot meghaladó mértékben csökken, úgy köteles legalább egy, befizetési és kifizetési funkcióval is rendelkező készpénzes automatával bővíteni a készpénzesautomata-hálózatát, amelyet az adott vármegyében vagy fővárosi kerületen belül a fogyasztói igényekhez igazodóan, olyan infrastrukturális csomópontban köteles elhelyezni, ahol egyéb szolgáltatások (így például orvosi ellátás, kiskereskedelmi üzlet, postai szolgáltatás, közösségi közlekedés) is elérhetők.

(5) Amennyiben a hitelintézet a hálózatát új pénztármentes fiókkal bővíti, köteles az adott pénztármentes fiókban vagy az adott településen, illetve fővárosi kerületben legalább két, befizetési és kifizetési funkcióval is rendelkező készpénzes automatával bővíteni a készpénzesautomata-hálózatát. A jelen bekezdés szerinti kötelezettség nem terheli a hitelintézetet, amennyiben a hitelintézet készpénzesautomata-hálózata megfelel a 10. § (1) és (4) bekezdésében foglaltaknak, és az (1) bekezdés a) pontja szerinti, az MNB részére a pénztármentes fiók létesítését megelőző 3 hónapon belül benyújtott elemzés szerint a hálózatában további kapacitásbővítés már nem szükséges.

(6) Amennyiben a hitelintézet valamely fiókjának pénztárát megszünteti, illetve valamely fiókja pénztárának, pénztárainak működését korlátozza, köteles az MNB-t előzetesen – a fiók pénztárának, pénztárainak megszüntetését megelőzően legalább 3 hónappal, illetve a fiók pénztára, pénztárai működésének korlátozását megelőzően legalább 1 hónappal – tájékoztatni, a kpl-ellenorzes@mn.hu elektronikus levélcímmel megküldött elektronikus üzenetben, a következő adatok megadásával: a fiók címe, a megszüntetendő, illetve működésében korlátozandó pénztárak száma, a korlátozás típusa, mértéke, továbbá a megszüntetendő, illetve működésében a (4) bekezdés szerinti mértékben korlátozandó pénztár, pénztárak helyett üzembe helyezendő készpénzes automaták száma, tervezett elérhetősége (cím), valamint a működés megkezdésének várható időpontja.

(7) A hitelintézet készpénzesautomata-hálózatának (3) és (4) bekezdésben előírt bővítése

a) az MNB 10. § (8) bekezdése szerinti hatósági határozatában foglaltaknak való megfelelés szempontjából nem vehető figyelembe;

b) szempontjából a pénztár működésének megszüntetése, illetve korlátozása időpontját megelőző vagy azt követő legfeljebb hat hónapon belül telepített készpénzes automata figyelembe vehető.

(8) Jelen § alkalmazásában pénztár, pénztárak működése korlátozásának minősül minden olyan intézkedés, feltétel, amelyet nem jogszabály ír elő, és amely szűkíti a készpénzes műveletekhez való hozzáférést, így különösen a pénztár nyitvatartási idejének csökkentése, valamint a címletváltás, átváltás, készpénzkifizetés, illetve -befizetés időben, értékhatárban vagy darabszámban történő csökkentése.

12. § (1) A hitelintézet a fióki pénztár megszüntetését megelőzően legalább 3 hónappal, valamint a fióki pénztár működésének korlátozását megelőzően legalább 1 hónappal köteles tájékoztatni az ügyfeleit – az internetes honlapján, valamint az adott fiókban történő közzétételével – a pénztár megszüntetésének, illetve

működése korlátozásának időpontjáról, valamint azokról a lehetőségekről, amelyek a pénztár megszüntetését, működése korlátozását követően az ügyfelek rendelkezésére állnak a készpénzes fizetési műveletek lebonyolítására. A tájékoztatásnak ki kell terjednie a készpénzes automaták igénybevételének lehetőségére, továbbá az érmék, illetve a készpénzes automaták által nem elfogadott (például sérült) bankjegyek befizetésére, átváltására lehetőséget biztosító legközelebbi fióki pénztár, pénztárak elérhetőségére vonatkozó információkra is.

(2) A fiókhálózata legalább 30%-ában pénztármentes fiókot működtető hitelintézet – január 1., december 25. és december 26. kivételével – minden naptári napon legalább 7 és 22 óra között telefonon, illetve videochaten közvetlenül elérhető, ügyfeleket támogató szolgáltatást köteles biztosítani a készpénzes automaták használatához. A hitelintézet a támogató szolgáltatás közvetlen elérhetőségét a készpénzes automatákon vagy azok képernyőjén jól látható módon köteles feltüntetni.”

5. § A Rendelet 14. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„14. § (1) A hitelintézet és az egyéb gazdasági szereplő az általa üzemeltetett készpénzesautomata-hálózat tekintetében – a vis maior helyzet, valamint a szezonális jellegű készpénzesautomata-üzemeltetés kivételével – éves átlagban legalább 98%-os rendelkezésre állást köteles biztosítani.

(2) Az (1) bekezdés szerinti rendelkezésre állás időszakán belül a hitelintézet az általa üzemeltetett egyes készpénzes automaták tekintetében a készpénzfelvételt legalább a pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló 2009. évi LXXXV. törvény 36/A. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltak szerint köteles biztosítani.”

6. § A Rendelet 36. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A hitelintézet a 10. § (1) bekezdésébe a bankjegyek feldolgozásáról, forgalmazásáról, valamint hamisítás elleni védelmével kapcsolatos technikai feladatokról szóló 1/2023. (I. 17.) MNB rendelet módosításáról szóló 4/2024. (II. 27.) MNB rendelettel [a továbbiakban: 4/2024. (II. 27.) MNB rendelet] beiktatott e) pont szerinti területi alapú feltételt az MNB-nek a 10. § (8) bekezdése szerinti, a 4/2024. (II. 27.) MNB rendelet hatálybalépése előtt meghozott hatósági határozatában foglaltaknak való megfelelés érdekében is alkalmazhatja.”

7. § A Rendelet a következő 38. §-sal egészül ki:

„38. § E rendeletnek a 4/2024. (II. 27.) MNB rendelettel módosított rendelkezései tervezetének a nemzeti hatóságoknak az Európai Központi Bankkal a jogszabálytervezetekről folytatott konzultációjáról szóló, 1998. június 29-i 98/415/EK tanácsi határozat 2. cikk (1) bekezdés második francia bekezdése szerinti előzetes bejelentése megtörtént.”

8. § A Rendelet

a) 2. § 29. és 30. pontjában a „23.” szövegrészek helyébe a „25.” szöveg,

b) 5. § (3) bekezdésében a „változását” szövegrész helyébe a „változását – ideértve a bankjegyvizsgáló gép üzemeltetési helyszínről történő, 5 munkanapot meghaladó javítás, karbantartás miatti elszállításának tényét is –” szöveg,

c) 10. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt táblázatban az „év” szövegrész helyébe a „naptári év, illetve a (7a) bekezdés szerinti esetben a felméréssel érintett naptári negyedév” szöveg,

d) 10. § (8) bekezdésében a „(7)” szövegrész helyébe a „(7), illetve (7a)” szöveg lép.

9. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

10. § E rendelet tervezetének a nemzeti hatóságoknak az Európai Központi Bankkal a jogszabálytervezetekről folytatott konzultációjáról szóló, 1998. június 29-i 98/415/EK tanácsi határozat 2. cikk (1) bekezdés második francia bekezdése szerinti előzetes bejelentése megtörtént.

Dr. Matolcsy György s. k.,
a Magyar Nemzeti Bank elnöke